

2023 Регионална мултисекторна оценка на нуждите

Концептуална бележка

Обновено на 15 Май 2023

Многосекторната оценка на потребностите (МСОП) е съвместен процес, използван за идентифициране на най-неотложните потребности на дадено население в различни сектори, като например закрила, здравеопазване, образование, подслон, препитание, продоволствена сигурност и други. Целта е да се съберат изчерпателни и точни данни, които да насочат планирането, изпълнението и оценката на програми и интервенции, насочени към задоволяване на тези потребности.

Контекст

Измина повече от година от началото на войната в Украйна. Военните действия доведоха до разселване и хуманитарна криза с внушителни размери. Реакцията на страните, приемащи бежанци, се характеризира с гостоприемство и непоколебима щедрост, като семейства и общности отвориха вратите си за милиони бежанци от Украйна. Въпреки това ситуацията през 2023 г. продължава да буди сериозна загриженост и изисква координирана хуманитарна реакция на регионално ниво. Към края на декември ВКБООН съобщава за около 4,9 милиона души, регистрирани за временна закрила или подобна национална схема за закрила в Европа. В [ПОБС за 2023](#) г. все още се очаква, че бежанците могат да продължат да пристигат поради продължаващия конфликт в Украйна, който може да предизвика допълнителни вълни на разселване.

Предвид динамичната ситуация с движението на бежанците през 2022 г., България, Унгария, Полша, Словакия, Румъния и Република Молдова проведоха многосекторни оценки на нуждите по различно време на годината и с помощта на различни инструменти. В рамките на Междуведомствения регионален план за отговор на бежанската ситуация във връзка с Украйна (ПОБС)¹ и Регионалния координационен форум за бежанците (КФБ) беше договорен регионален подход за извършване на междуведомствени многосекторни оценки на потребностите (МСОП) през 2023 г. Целта е да се гарантира, че оценката се извършва по едно и също време на годината, като се използва сходен методологичен подход и се използва хармонизиран инструмент, целящ да има сравними резултати за по-добро информирание и приоритизиране на хуманитарната реакция. Необходими са координирани оценки и съвместни анализи, за да се установи общо междуведомствено разбиране на ситуацията² и да се гарантира отговорен подход към събирането и анализа на данни, като се намали необходимостта от паралелни или припокриващи се оценки и се сведе до минимум намесата в живота на бежанците³.

¹В подкрепа на реакциите, ръководени от правителството, ВКБООН ръководи и координира изпълнението на Междуведомствения план за действие в съответствие с Модела за координация на бежанците (МКБ) в сътрудничество и консултации с властите, агенциите за помощ, гражданското общество и със засегнатото население, включително и организациите, ръководени от жени и бежанци.

² Както беше договорено от донорите, хуманитарните организации и агенциите на ООН в "[Голямата сделка](#)".

³ Вж. Оперативните насоки на Постоянния съвместен комитет на агенциите (IASC) [относно отговорността за данните в хуманитарната дейност](#).

Многосекторни оценки на потребностите за 2023 г. ще бъдат проведени в 7 държави, които са част от ПОБС за Украйна за 2023 г. (България, Чешката република, Унгария, Молдова, Полша, Румъния и Словакия).

Цел и обхват

МСОП (Многосекторна оценки на потребностите) е важен междуведомствен инструмент за планиране и определяне на приоритети, вземане на решения и разработване на програми, основани на нуждите. Основната цел на МСОП е да подпомогне процеса на планиране на Плана за отговор на бежанската ситуация във връзка с Украйна (ПОБС) и да даде възможност за планиране на основните хуманитарни участници, чрез предоставяне на актуализирана информация за многосекторните нужди и приоритети на бежанците от Украйна. Резултатите от МСОП ще бъдат използвани от всички заинтересовани страни в рамките на ПОБС, за да се разбере променящата се ситуация, да се имат предвид рисковете и уязвимостите, и за застъпничество за финансиране от страна на донорите.

За регионалната МСОП за 2023 г., Регионалното бюро на Върховния комисариат на ООН за бежанците за Европа и междуведомствените партньори се стремят да стандартизират процеса и основните компоненти на МСОП, за да се даде възможност за по-добро сравнение между държавите, но без да се губи възможността за сравняване на тенденциите с тези от с 2022 г. Основните цели на регионалната многосекторна оценка са:

1. **Да предостави многосекторен и съпоставим преглед/актуализация на нуждите, капацитета и уязвимостта** на бежанците от Украйна, приети от България, Чешката република, Унгария, Молдова, Полша, Румъния и Словакия, с цел осигуряване на доказателствена база за планиране и приоритизиране на ПОБС за 2024 г.
2. **Да се гарантира, че се разбират нуждите и уязвимостта на различните групи бежанци**, включително жени, деца, възрастни хора, хора с увреждания и други, които могат да бъдат изправени пред допълнителни рискове и пречки.
3. **Да се гарантира, че гледните точки и предпочитанията** на бежанците от Украйна са отразени в стратегическото планиране и планирането на отговора.
4. **Да се подобри целевата насоченост при предоставянето на помощ.** Целта е да се съберат достатъчно доказателства и данни, за да се предостави по-добра информация за бъдещото целево насочване.
5. **Да се подобри точността и пълнотата на съпоставимите социално-икономически показатели за бежанците**, за да се подпомогне разработването на политики и планиране на приобщаването, които са основани на данни.

Целевата група на МСОП за 2023 г. ще бъдат бежанците от Украйна⁴, които са приети/пребивават в държавите, включени в регионалния ПОБС към момента на събиране на данните. Оценката ще има **географски обхват** в цялата страна, като във всяка страна ще бъде взето решение за специфично под-национално разделение.

⁴Терминът "бежанци от Украйна" включва украински граждани, както и граждани на трети страни, които са избягали от Украйна след 24 февруари 2022 г. и се нуждаят от международна закрила, включително лица, които са без гражданство или са изложени на риск да останат без гражданство.

План за анализ на данните:

Определянето на основната информация, която трябва бъде обхваната в МСОП за 2023 г., се основава на преразглеждането на ключови аналитични рамки, използвани в контекста на бежанците, включително

- [Наръчник за оценка на нуждите](#) на ВКБООН
- Насоките за съвместна оценка и анализи на [ВКБООН – Световната продоволствена програма](#)
- Рамки за оценка на уязвимостта разработени при други бежански ситуации⁵
- Плановете за анализ, използвани в МСОП, проведени в приемащите страни през 2022 г.

Въз основа на това беше разработен подробен план за анализ, който да направлява събирането на данни за всеки сектор в сътрудничество с междуведомствените партньори, които са част от ПОБС, като се определят приоритетните показатели за измерване. Въз основа на плана за анализ на данните, беше изготвен хармонизиран регионален въпросник, като за него бяха използвани международните стандарти за проучвания на домакинствата или банкови въпроси от съответните рамки за хуманитарни оценки, когато такива бяха налични. Планът за анализ на данните и въпросникът се основават на секторния обхват на [ПОБС за 2023 г.](#) и включват следните модули:

- Демографски данни
- Закрила (включително закрила на детето и закрила при насилие основано на пола)
- Настаняване
- Образование
- Здравна грижа
- Препитание & приобщаване
- Отговорност пред засегнатото население
- Икономически потенциал / уязвимост (включително сигурност на прехрана и стратегии за преодоляване липсата на препитание)
- Намерения

Страните ще се стремят да контекстуализират въпросника, в зависимост от съществуващата информация и допълнителни пропуски в данните, които не са обхванати от основния регионален инструмент, в резултат на което може да не е необходимо да се събират данни за някои модули и/или да се добавят други. Страните също така ще идентифицират нуждите от адаптиране на някои от вариантите за отговор, когато това е необходимо в зависимост от контекста.

Методология за събиране на данни

МСОП ще бъдат осъществени чрез **извадково проучване на домакинствата**, като данните ще бъдат събрани чрез директни интервюта. Ще бъдат положени всички необходими усилия, за да се гарантира използването на вероятностни методи за подбор на извадките, за да се гарантира представителност и точност на оценките. Във всяка държава ще бъде направен преглед на наличната информация, за да се определят варианти за цялостни рамки за подбор на представителите, включително източници, базирани на списъци и/или райони. **Ще се търси сътрудничество с правителствени агенции и национални статистически служби**, за да се проучат възможностите за споделяне на данни, които могат да послужат като информация за рамките на

⁵ Например "Оценяване на уязвимостта на бежанци от Сирия в Ливан" ([VASyR](#)) или "Рамка за оценяване на уязвимостта в Йордания" ([VAE](#))

извадките, както и да се подпомогне гарантирането на качеството на избрания план на извадките.

Поощрява се допълването на проучването с качествени изследвания, ако това е възможно. Това може да включва дискусии във фокус групи с бежанци или интервюта с ключови представители, за да се осигури по-нюансирано разбиране на опита и гледните точки на бежанците, както и да се подчертаят ключови въпроси или предизвикателства, които може да не бъдат обхванати само от количествените данни.

Ще бъдат въведени подходящи мерки, за да се осигури защитата на личните данни и да се гарантира поверителността при всички дейности по събиране и обработване на данни⁶. За всички избрани участници трябва да бъде поискано и документирано съгласие с ясна информация за целта и очакваното използване на данните.

Съвместен анализ

След като работата на терен приключи и данните бъдат обработени и подготвени за анализ (като се следват общите процедури за обработка на данните и проверка на консистентността), ще бъде изготвен набор от таблици и визуализации с ключови резултати и показатели по сектори (ръководени от плана за анализ на данните), който ще бъде предоставен на всички междуправителствени партньори. Ще бъдат организирани съвместни сесии или работни срещи за анализ и интерпретация с експертите от секторите, за да се постигне общо съгласие по основните констатации и тяхното тълкуване, да се определят областите, които се нуждаят от проверки или допълнителен анализ, да се гарантира, че е се има предвид разбивка на данните, за да се оценят различията между конкретни групи от населението, и да се очертаят приоритетни препоръки въз основа на констатациите. Обменените мнения и бележки от сесиите ще послужат за изготвянето на описателните доклади за всяка държава, които ще следват унифициран образец.

Очаквани крайни продукти

- Таблици и визуализации на основните резултати по сектори, разбити според договорените нива на разделение
- Бележки от работни срещи за анализ
- Описателни доклади на МСОП, обобщаващи основните констатации и резултатите от съвместния анализ за всяка държава
- Регионален доклад на МСОП, обобщаващ основните констатации във всички държави
- Метаданни и микроданни за всяко проучване, публикувани в [Библиотеката за микроданни на ВКБООН](#) (след като бъдат обработени, за да се осигури подходяща анонимизация)

Координация, изпълнение и срокове

МСОП ще бъдат координирани чрез работните групи за управление на информацията (РГУИ), създадени за отговора на ситуацията в Украйна на национално равнище (включително чрез създаването на специална подгрупа или консултативен комитет), където заинтересованите страни от междуправителствената агенция ще постигнат споразумение относно събирането и обработката на данни. Правителствата на приемащите държави ще бъдат поканени да участват в анализа и тълкуването на резултатите. Отделът за управление на данни, идентичност и анализ (DIMA) към Регионалното бюро на ВКБООН за Европа, в сътрудничество с Регионалната работна група по

⁶Включително специфичните за агенцията политики, като например [Обща политика за защита на данните и неприкосновеността на личния живот](#) на Върховния комисариат на ООН за бежанците, както и съответните регионални и национални политики, като например [ОРЗД](#).

въпросите на информацията, ще предоставя методологически и оперативни насоки за цялото упражнение.

Етап	Месец
План за анализ на данните и въпросник	
Развиване на регионално ниво	Април
Контекстуализиране на държавно ниво	Май
Методология за изготвяне на извадки	
Разработване на методология за изготвяне на извадки в сътрудничество (за предпочитане с националните статистически служби).	Май
Обучения и събиране на данни	
Съгласуване на нивото на ангажираност на партньорите на Междуведомствената агенция	Април/ Май
Събиране на данни	Юни / Юли
Анализ на данните и доклад	
Предварителен анализ и съвместно интерпретиране на резултатите	Август / Септември
Заключителен доклад	Септември / Октомври
Публикуване на микроданни	Октомври / Ноември

Отговорност пред засегнатото население

При провеждането на МСОП ще се интегрира и гарантира отговорността пред бежанците от Украйна по време на целия процес, като:

- се информира/съобщава на засегнатото население за упражнението преди началото на събирането на данни
- се увери, че всички служители, работещи на терен, са обучени и спазват кодекса за етично поведение.
- инструментите за събиране на данни се тестват със засегнатото население преди това
- когато е възможно, се провеждат дискусии във фокус групи с различни групи бежанци, за да се гарантира, че техните приоритети и предпочитания са включени в анализа
- резултатите от оценката се споделят със засегнатото население и приемащите общности
- информацията и докладите са достъпни на местния език и на езика на бежанците.

Контакти

За повече информация относно МСОП, моля, свържете се с:

Държава	Координатор агенция	Междуведомствена	Управление на информацията
Регионално ниво	Аслак (solumsmo@unhcr.org) Старши-координатор Междуведомствена координация	Солумсмоен	Джад Госн (ghosn@unhcr.org) Старши-координатор Управление на информацията Милянди Илангасинге (illangas@unhcr.org) Координатор Управление на информацията
България	Хайонг Ким (kimh@unhcr.org) Координатор Междуведомствена координация		Анастасия Илиева (ilieva@unhcr.org) Старши-сътрудник Управление на информацията Александър Насков (naskov@unhcr.org) Сътрудник Управление на информацията
Чешката република	Лоренцо Леонели (leonelli@unhcr.org) Старши-координатор		Даса Василова (vasilova@unhcr.org) Сътрудник Управление на информацията
Унгария	Междуведомствена координация		Во Хуркманс Бо Хуркманс (hurkmans@unhcr.org) Координатор Управление на информацията
Молдова	Диего Нарди (nardid@unhcr.org) Координатор Междуведомствена координация		Юрий Арнаутов (arnautov@unhcr.org) Координатор Управление на информацията
Полша	Филипо Бускони Рики Одди (busconir@unhcr.org) Старши-координатор Междуведомствена координация		Андрий Мазуренко (mazurenk@unhcr.org) Старши-координатор Управление на информацията
Румъния	Себастиан Дер Киндерен (kinderen@unhcr.org) Старши-координатор Междуведомствена координация		Факундо Матиас Палермо(palermo@unhcr.org) Координатор Управление на информацията Стефан-Флорентин Лоринт (lorints@unhcr.org) Помощник-Координатор Управление на информацията

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

Словакия	Стилианос Костас (kostas@unhcr.org) Координатор Междуведомствена координация	Кармен Гарсия (garcicar@unhcr.org) Сътрудник Управление на информацията
----------	---	--